

Sota l'epidermis de la realitat

Carles Bellver publica 'La vida canina'

Vicent Usó

Carles Bellver (Castelló de la Plana, 1967) va guanyar amb 'La vida canina. Contes de bojos' el premi de Narrativa Vila d'Almassora 2004. Amb aquest llibre, que ha publicat Edicions Brosquil, Bellver continua fidel a la narrativa curta (extremament curta, en algun cas) i, en general, als

paràmetres temàtics i estilístics en què ja se situava 'El llibre de tòpics', el seu recull anterior. Influències de H.P. Lovecraft, d'Edgar Allan Poe i, en general, dels mestres de la novel·la gòtica, així com dels filòsofs que s'han interessat pels àmbits més inquietants de l'espècie humana. 'La vida canina', ens diu l'autor a la presentació, és un conjunt de relats trobats en una carpeta, al gabinet del psiquiatre Charles Beauvoir. El resultat, doncs, d'una teràpia per curar malalties mentals. Arran d'una denúncia, la intervenció d'un inspector provoca la fugida del doctor, que resulta ser un impostor, i facilita que els relats arriben a mans de l'autor, que ara els fa públics.

A 'La vida canina' Carles Bellver parteix d'una ambientació pròxima -Castelló i comarques, en la majoria dels casos- i d'uns personatges que, aparentment, no són massa diferents de qualsevol de les persones amb què ens podem creuar pel carrer. Gent normal vivint en una ciutat menuda i anodina: un material que sembla més propi de la novel·la realista. I no és casualitat que així siga. Però ben aviat es veu que les intencions de l'autor van més enllà del realisme. A partir d'un matís, d'un episodi, Bellver -sense abandonar una prosa

escassament procliu als escarafalls- s'aplica a desvetllar-nos que les aparences enganyen, que, sota l'epidermis d'aquesta aparent normalitat, s'amaguen forces ocultes, àmbits misteriosos, secrets insòndables.

A Bellver, doncs, no li interessen els ensurts d'arrel cinematogràfic, els sobresalts que alcen el lector de la cadira però que, ben aviat, deixen veure que eren únicament efectes sense més transcendència. Ben al contrari, el seu estil és auster i prefereix la subtileza, l'apunt que inquieta perquè no desdiu la realitat que coneixem, sinó que la transcendeix. No es tracta, per tant, de crear un món fantàstic amb regles diferents a les nostres, sinó d'un propòsit més ambiciós, més inquietant. Es tracta de mostrar-nos que, sota la realitat que coneixem i creiem dominada, s'amaga un submón que se'ns escapa. Així, llegint els relats de Bellver acabem per creure que, com ell ens narra, és possible que qualsevol de les persones amb què convivim -el nostre veí, la nostra parella, el nostre company d'oficina- siga ben distinta, en el fons, d'aquella que creiem conèixer tan bé.

El gran mèrit dels contes que ara recull a 'La vida canina' és aquesta capacitat per moure's en un territori sempre fronterer entre la mateixa realitat i la fantasia, per apel·lar constantment a referències sobrenaturals i, en canvi, saber-les encabir en la realitat més pròxima sempre sense que ens la modifiquen tant que deixem de reconèixer-la. Dit d'una altra manera, per moure's en el gènere fantàstic sense vulnerar els principis del realisme. D'ací que la seua lectura faça remoure's incòmode el lector. Perquè ens demostra que, en el fons, a penes coneixem la gent que ens envolta. I encara més: a penes si ens coneixem a nosaltres mateixos.